Budapesti Rendőr-főkapitányság
III/III. Osztály

Szigorúan titkos !
(selejtezésig)

4. m. pl.

Törlés folyamatban!
Herczeg Ferenc

Tárgy: 1989. január 22-i megmozdulásról

továbbította: 1989.01.24. A. L.
BM Információs jelentésbe

Minősítés törölve Dr. Bellebrandt László
BM-110-16-147/1/1989-3 Rsz.
2004 -12- 10

aláírás

JELENTÉS

Budapest, 1989. január 23.

A BRFK Központi Ügyeletére 1989. január 21-én távirat érkezett az alábbi szöveggel:

" .. 1989. január 22-én 16 órakor megemlékezést tartunk a Csehszlovák Nagykövetség előtt

FIDESZ Tanácsa ... "

A közlés alapján január 22-én a délelőtti órákban Dr. Pongor Sándor r. alezredes elvtárs a BRFK Közbiztonsági Osztály vezetője telefonon kereste a FIDESZ választmány tagjait. Lakásán Tirsch Tamást sikerült elérnie, aki úgy nyilatkozott, hogy a délutánra tervezett akcióról nem tud részleteket.
Az ismételt megkeresés alkalmával annyit közölt csupán, hogy a távirat a FIDESZ-től származik és a rendezvényt csakugyan meg kívánják tartani. Azt állította, hogy rendezvényük békés jellegű és szándékuk szerint a Csehszlovák Nagykövetség kerítésére egy koszorút helyeznek el a résztvevők előtt, majd egy petíciót olvasnak fel. Úgy tudja, hogy kb. 50-100 fő megjelenése várható. A szervezők nevét többször rákérdezésre sem volt hajlandó felfedni. Az volt a határozott benyomásunk, hogy nem mond igazat. Ez később a délután folyamán igazolódott, ugyanis a helyszínre érkező MTI munkatársa úgy tájékoztatta Dr. Pongor elvtársat, hogy a rendezvény leközlését éppen Tirsch Tamás kérte tőlük.

Közöltük Tirsch Tamással, hogy táviratukat nem tekinthetjük hivatalos bejelentésnek.

A főkapitány elvtárs utasítására biztosítást és jelzőrendszert szerveztünk.
Az első résztvevőket 16.00 óra körül észleltük, húsz perc múlva kb. 50 főre emelkedett a számuk. Megjelent a FIDESZ szinte teljes választmánya (Deutsh Tamás, Fodor, Vajasné Horváth Ilona, Győri György, stb.) valamint több ismert aktivista. Gyülekezés közben a szemközti járdáról több személy a felsorakozott rendőri erőket fotózta.

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI LEVÉLTÁR

Közülük öt főt a közrendvédelmi erők igazoltattak. (Nagy Piroska, Kapitány Éva, Karabecsny József, Philipp Tibor, Pálinkás Róbert). Később ők is csatlakoztak a csoporthoz.

Az összegyűlt mintegy 50-60- fő 16.20 órakor megindult a Nagykövetség elé, azonban a rendőrkordon előbb megállította, majd a túlsó oldalra tanácsolta őket. A diplomáciai objektummal szemben a járdán megálltak és a jelenlévőkhöz Fodor Gábor intézett beszédet. Kijelentette, hogy Jan Palach halálának évfordulója alkalmából petíciót juttattak el a Külügyminisztériumba, a Csehszlovák Nagykövethez, illetve a napilapokhoz. Mivel az utóbbiak a petíció közlését megtagadták, itt helyben olvassa fel. Ez megtörtént. Ezt követően a náluk lévő koszorút két fiatal nőnek adták, hogy azok kíséreljék meg a Nagykövetség kerítésére tenni, de ebben a rendőrsorfal megakadályozta őket.
A tömegben néhányan hangulatkeltő megjegyzéseket tettek: ("rendőrállam", "disznóság", "majd nálunk is szabadság lesz", stb.). Rövid várakozás után a mintegy 50 fő a Thököly út irányába eltávozott.
Menetközben megállapodtak, hogy a koszorút a Hősök terén Báthory István szobrának talapzatára helyezik el.
A koszorún két magyar nemzeti színű szalagon az alábbi felirat volt:
" Jan Palach emlékére "
" Csehszlovákia szabadságáért
FIDESZ"

A hosszú gyaloglás során a csoport fele lemorzsolódott. A téren több fotós és videós rögzítette a történteket. Kb. 20 perc múlva a helyszínt mindenki elhagyta.

Az utca járókelői közömbösen szemlélték a történteket, a Csehszlovák nagykövetséggel szemben lévő házak főleg NDK diplomatái azonban élénk érdeklődést tanusítottak az esemény iránt. A helyszínen több gépkocsirendszámot rögzítettünk (tulajdonosaik kilétének megállapítását folyamatosan végezzük).

A rendezvény során a már említett igazoltatásokon túlmenően rendkívüli esemény nem történt, intézkedésre nem került sor.

Cirkos Tibor r. alezredes
osztályvezető

ÁLLAMBIZTONSÁGI TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

Nytsz: 401-82/1989.
Készült: 1 pld-ban + 3 pld fénymásolat
Kapja: 1.sz.pld. BM III/III-Csfség.
2.sz.pld. Főkapitány et.
3.sz.pld. Főkapitány-helyettes et.
4.sz.pld. BRFK III/A.Alo.

G:FLné

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA